

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie adw. K. W. obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 Prawa o adwokaturze w zw. z § 1 pkt 2 i 3 i § 22 pkt a) Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (tekst jednolity - obwieszczenie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 27 lutego 2018 r. zmieniony Uchwałą nr 66/2019 Naczelnej Rady Adwokackiej dnia 21 września 2019 r.),
po rozpoznaniu 28 listopada 2024 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu, kasacji pełnomocnika pokrzywdzonego – adw. K2. G., od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury w Warszawie z 14 lutego 2024 r., sygn. akt [...], utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej [...] z 15 maja 2023 roku, sygn. [...],

postanowił:

- I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
- II. zasądzić od K1. W1. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20 (dwudziestu) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Pismem z 28 kwietnia 2022 r. Rzecznik Dyscyplinarny Izby Adwokackiej [...] skierował do Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej [...] wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adw. K. W. ze skargi K1. W1.

Adw. K. W. została obwiniona o czyn polegający na tym, że 11 maja 2020 r. w W. przyjęła pełnomocnictwo od M. W1. w sprawie o rozwód przeciwko K1. W1.

przed Sądem Okręgowym w S. [...] Wydział Cywilny sygn. akt [...], w której występuje w charakterze pełnomocnika powódki, pomimo że wcześniej w dniu 20 grudnia 2019 r. w O. udzieliła porady prawnej K1. W1. w sprawie rozwodowej i podziału majątku wspólnego z żoną M. W1., tj. o czyn z art. 80 Prawa o adwokaturze w zw. z § 1 pkt 2 i 3 i § 22 pkt a) Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (tekst jednolity - obwieszczenie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 27 lutego 2018 r. zmieniony Uchwałą nr 66/2019 Naczelnej Rady Adwokackiej dnia 21 września 2019 r.),

Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej [...], orzeczeniem z 15 maja 2023 r., uniewinnił obwinioną adw. K. W. od zarzucanego jej przewinienia dyscyplinarnego zaś koszty postępowania dyscyplinarnego przejął na rachunek Izby Adwokackiej [...].

Odwołanie od powyższego orzeczenia wniósł pełnomocnik pokrzywdzonego K1. W1.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury w Warszawie orzeczeniem z 14 lutego 2024 r., nie uwzględnił odwołania pokrzywdzonego K1. W1. i utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Od tego orzeczenia kasację wniósł pełnomocnik pokrzywdzonego – adw. K2. G., zaskarżając je w zakresie punktu pierwszego, na niekorzyść obwinionej.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 95 n pkt 1 ustawy - Prawo o adwokaturze, poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, że w świetle przedstawionych przez Rzecznika Dyscyplinarnego oraz pokrzywdzonego dowodów nie da się bez obawy popełnienia pomyłki wykluczyć, iż nigdy nie doszło do świadczenia przez obwinioną na rzecz pokrzywdzonego pomocy prawnej, podczas gdy sięganie po instytucję *in dubio pro reo* nie może być konsekwencją bezradności decyzyjnej sądu w sytuacji, w której powinien dokonać oceny zgromadzonego materiału dowodowego, a w szczególności zdecydować się na danie wiary temu lub innemu dowodowi, zwłaszcza gdy wszystkie zgromadzone w sprawie dowody przeczą wyjaśnieniom obwinionej.

Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury w zaskarżonym zakresie oraz orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej [...] sygn. akt [...] ([...]) i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście bezzasadna z następujących przyczyn.

Przede wszystkim dlatego, że nie wystarcza zarzut naruszenia art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 95n pkt 1 ustawy Prawo o adwokaturze, gdy nie wskazuje i nie wykazuje, że naruszenie to było rażące, czyli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

Taka granica naruszenia prawa dla kasacji określona jest w art. 523 §1 k.p.k. w zw. z art. 95n pkt 1 ustawy Prawo o adwokaturze.

Ponadto art. 5 § 2 k.p.k. składa się na zasadę ogólną postępowania – zasadę domniemania niewinności i jak inne zasady wymaga uszczegółowienia poprzez wskazanie i wykazanie naruszenia przepisów części szczególnej procedury i dopiero na tej podstawie wykazania naruszenia z art. 5 § 2 k.p.k., mogącego mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

Nie można nie dostrzec, iż art. 5 § 2 k.p.k. ma na uwadze interes procesowy i materialny oskarżonego, czyli w tym wypadku obwinionej, a nie stawiającego zarzut dyscyplinarny.

Rzecz w tym, iż obwinienie było oparte na określonej wersji faktycznej i łączonej z tą wersją nieprawością, polegającą na zarzucie naruszenia określonego przepisów Prawa o adwokaturze w związku z przepisami Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu.

Mając na uwadze ustalony w sprawie stan faktyczny i wyżej oceniony zarzut procesowy, to uprawnione jest stwierdzenie, iż wbrew twierdzeniom skarżącego

w sprawie zaistniały niedające się usunąć wątpliwości, które Sąd dyscyplinarny zgodnie z zasadą *in dubio pro reo* mógł rozstrzygnąć na korzyść obwinionej.

Należy przy tym podkreślić, że skarżący zmierza do powielenia w postępowaniu kasacyjnym kontroli odwoławczej. Taki zabieg nie może być uznany za skuteczny, gdyż Sąd Najwyższy nie jest sądem trzeciej instancji. Kontroli kasacyjnej poddawane jest wyłącznie orzeczenie odwoławcze. Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika natomiast, że podobny w swojej treści zarzut podniesiony w odwołaniu był już poddany kontroli instancyjnej, dotyczył on *„błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na uznaniu, że pokrzywdzony nie udowodnił, aby w dniu 20 grudnia 2019 r. znajdował się w kancelarii obwinionej, zaś przedstawione przez niego dowody nie są niewątpliwie jasne, rzetelne i obiektywne, zaś same zeznania pokrzywdzonego są niewiarygodne, gdyż skarga do Rzecznika Dyscyplinarnego jest kolejnym elementem jego taktyki procesowej w sprawie o rozwód”*. Zarzut ten nie został uwzględniony przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

Negatywnej oceny nie zmienia odwołanie się w kasacji do orzeczeń sądów dyscyplinarnych, gdyż podstawą kasacji jest dopiero rażące naruszenie prawa, co oznacza, że samo naruszenie przepisu prawa musi być oczywiste i istotne w zakresie chronionego dobra. Brak jest tego w kasacji.

Na etapie kasacyjnym nie ocenia się orzeczeń sądów dyscyplinarnych w innych sprawach, dlatego nie zastępują wymaganej podstawy kasacyjnej.

Niezależnie od negatywnej oceny procesowej, kasacja nie zarzuca naruszenia prawa materialnego, czyli art. 80 Prawa o adwokaturze w zw. z § 1 pkt 2 i 3 i § 22 pkt a) Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności, co też byłoby niewystarczające, skoro granicę ustaleń stanu faktycznego stanowi dwuinstancyjne postępowanie przed Sądem dyscyplinarnym. W sprawie nie ustalono, aby skarżący udzielił obwinionej pełnomocnictwa do prowadzenia jego sprawy lub zawarł z nią umowę na prowadzenie jakiegokolwiek sprawy. Z drugiej strony, jest oczywiste, iż aby odmówić pomocy prawnej ze względu na § 22, to wcześniej adwokat musi pozyskać minimum informacji.

Z tych motywów orzeczono o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej (art. 535 § 3 k.p.k. w zw. z zw. z art. 95n pkt 1 ustawy Prawo o adwokaturze).

O kosztach postępowania przed Sądem Najwyższym orzeczono na podstawie art. 95n pkt 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze w zw. z art. 618 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 663 ze zm.), zasądzając od pokrzywdzonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w wysokości 20 zł.

[M. T.]

[a.ł]